

PUBLIC PROCUREMENT NETWORK (PPN)

Zgłoś problem we właściwym czasie!

Wskazówki dla przedsiębiorstw, które napotkały trudności na zagranicznych rynkach z powodu dyskryminujących praktyk w zakresie zamówień publicznych.

Sprawdź własny przypadek szybko, nieformalnie, i bezpłatnie.

Nieformalny, prosty i szybki system rozwiązywania sporów wynikłych ze stosowania procedur zamówień publicznych.

7 marca 2005

PPN jako pozasądowa metoda rozwiązywania sporów.

Niniejsza broszura stanowi zbiór informacji na temat sposobu, w jaki Sieć Kontaktowa ds. Zamówień Publicznych (PPN) może pomóc firmie rozwiązać problemy napotkane w związku z udziałem w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego za granicą. PPN jest przeznaczona zarówno dla wykonawców dobrze zaznajomionych z procedurami zamówień publicznych, jak również dla tych, którzy zamierzają złożyć ofertę przetargową za granicą po raz pierwszy.

Ogólna wartość robót budowlanych, usług oraz dostaw nabywanych w ramach procedur zamówień publicznych w Państwach Członkowskich UE przekroczyła obecnie kwotę 1,500 miliarda Euro rocznie. Procedury te są otwarte dla wszystkich przedsiębiorstw Unii Europejskiej, niemniej jednak przedsiębiorstwa te mogą napotkać pewne trudności podczas trakcie udziału w postępowaniach przetargowych za granicą. Mogą to być np. niedopuszczalne wymagania zawarte w dokumentacji przetargowej lub też, zamierzone bądź nie, niekorzystne traktowanie zagranicznych wykonawców w stosunku do wykonawców krajowych. Bariery mogą również wynikać ze zwykłych nieporozumień dotyczących dokumentacji przetargowej, wymaganych formularzy lub ze specyfiki regulacji krajowych.

Przedsiębiorcy, którzy czują się dyskryminowani mogą wnieść sprawę do sądu krajowego lub innego właściwego organu odwoławczego. Jednakże, procedury takie są często bardzo czasochłonne i wymagają zaangażowania znacznych środków finansowych. Co więcej, nawet jeśli sąd wyda decyzję w sprawie, jest już często za późno, aby zmienić rezultat postępowania o udzielenie zamówienia, szczególnie gdy firmy są niechętne, aby podważać działania instytucji zamawiających i aby wnosić do właściwych organów odwoławczych o zastosowanie środków przejściowych.

Aby zmierzyć się z tymi problemami, ustanowiono nieformalny system mający na celu szybkie wyjaśnianie nieporozumień oraz podejrzeń naruszenia zasad zamówień we wczesnych fazach procedur zamówień publicznych. Sieć Kontaktowa ds. Zamówień Publicznych (PPN) obejmuje urzędników administracji centralnej zajmujących się kwestiami dotyczącymi zamówień publicznych w 30 krajów europejskich. Członkowie sieci uzgodnili wspólnie zasady przeprowadzania w sposób nieformalny weryfikacji zgłoszonych podejrzeń nieprawidłowości na etapie przed podpisaniem umowy.

Etapy postępowania w ramach PPN:

1. Przedsiębiorstwa powinny jak najszybciej skontaktować się z punktem kontaktowym PPN w swoim kraju, jeśli uważają, że poniosły szkodę lub istnieje ryzyko, że taką szkodę poniosą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w którym biorą udział za granicą.
2. Punkt kontaktowy PPN kraju przedsiębiorcy zwraca się wówczas do odpowiedniego punktu kontaktowego PPN w kraju, w którym prowadzone jest postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, który kontaktuje się z następnie właściwym Zamawiającym w celu wyjaśnienia sytuacji. Wyjaśnienie sprawy powinno nastąpić możliwie szybko, tzn. w ciągu kilku dni.
3. System opiera się na kontaktowaniu się przedsiębiorcy ze swoim krajowym punktem kontaktowym - lub ze swoim krajowym punktem SOLVIT¹, który informuje szybko krajowy punkt kontaktowy PPN, jeżeli zachodzi podejrzenie zaistnienia przypadku dyskryminacji.

¹ Od lipca 2002r. sieć SOLVIT funkcjonuje poprzez centra SOLVIT oparte na administracji Krajów Członkowskich UE, Norwegii, Lichtensteinu oraz Islandii. Stara się ona znaleźć szybkie i nieformalne rozwiązanie praktycznych problemów związanych z niewłaściwym zastosowaniem, zasad Rynku Wewnętrznego, w tym regulacji odnoszących się do Zamówień Publicznych (patrz: <http://europa.eu.int/solvit/site/index.htm>).

W jaki sposób PPN może pomóc - Przykłady

Następujące trzy przykłady, oparte na rzeczywistych sprawach, przedstawiają niektóre z typowych problemów, z którymi stykają się przedsiębiorcy biorący udział w procedurach zamówień publicznych w innych krajach.

- Nieuzasadnione żądanie dokumentacji?

Duński usługodawca składa ofertę na usługi IT w innym kraju i w ramach wstępnej kwalifikacji wysłał kompletny „atekst usług” (formularz zawierający wszystkie informacje i deklaracje wymagane dla udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego) wystawiony przez Duńską Agencję Handlu i Przedsiębiorstw. „Atekt usług” został przygotowany w języku angielskim i zawiera potwierdzenie, że duńskie przedsiębiorstwo zapłaciło wszystkie należne podatki i opłaty. Jednakże, pomimo dostarczenia przez przedsiębiorcę „atektu usług”, zagraniczny Zamawiający twierdzi, że przedstawiona dokumentacja dotycząca płatności podatkowych jest niewystarczająca i powinna zostać uzupełniona. Ten dodatkowy wymóg jest niezgodny z prawem i należy z niego zrezygnować.

- Bariery techniczne?

Przedsiębiorstwo zamierza wziąć udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w innym kraju. Okazuje się jednak, że w dokumentacji przetargowej znalazł się wymóg, aby części były dostarczone przez konkretnego producenta. Taka praktyka jest dyskryminująca i niezgodna z prawem.

- Wymóg zaproszenia do składania ofert?

Zamawiający zamierza udzielić zamówienia na usługi serwisowe i naprawcze. Wartość tych usług przekracza wartości progowe przewidziane w unijnej dyrektywie dot. zamówień na usługi. Wymagane jest zatem przeprowadzenie pełnej procedury zgodnie z dyrektywą. Zamawiający decyduje się jednak skontaktować się bezpośrednio z kilkoma wybranymi przedsiębiorstwami bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu, co uniemożliwia zainteresowanemu przedsiębiorstwu zagranicznemu ubieganie się o udzielenie zamówienia. Taki sposób procedowania jest niezgodny z regulacjami dotyczącymi zamówień publicznych.

Działania podjęte w ramach PPN pozwalają zapewnić skarżącym przedsiębiorcom możliwość udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na takich samych zasadach jak ich konkurenci. Ten nieformalny system jest od 3 lat z powodzeniem testowany i cieszy się pełnym poparciem ze strony Komisji Europejskiej. Do 1 marca 2005r członkowie PPN rozpatrzyli około 50 spraw. Liczba ta stale rośnie w miarę jak system staje się bardziej znany.

Jeśli dialog prowadzony za pośrednictwem PPN nie przyniesie rozwiązania problemu, przedsiębiorstwa mogą skorzystać z formalnych środków odwoławczych lub zwrócić się do systemu SOLVIT. PPN jest mechanizmem, który może być zastosowany przed zawarciem umowy. PPN uzupełnia system SOLVIT Komisji oraz formalny system odwoławczy. Sekcja „Jak złożyć skargę” wyjaśnia na następnej stronie dostępne możliwości.

Uwaga: Zwrócenie się do punktu kontaktowego PPN nie ma efektu zawieszającego postępowanie o udzielenie zamówienia ani wpływu na bieg terminów przewidzianych na wniesienie sprawy do formalnych organów odwoławczych. Warto o tym pamiętać, zwłaszcza jeśli wykonawca może zabiegać o zastosowanie obowiązkowych środków przejściowych przez te organy w celu naprawienia domniemanego naruszenia lub zapobiegnięcia dalszym szkodom .

Jak wnieść skargę

Usługa jest bezpłatna. Punkt kontaktowy PPN działa w imieniu zainteresowanego przedsiębiorstwa kontaktując się z krajowymi władzami odpowiedzialnymi za procedury zamówień publicznych w kraju Zamawiającego. Na przykład, duński wykonawca spotykając się z dyskryminacją ze strony zamawiającego w innym kraju powinien zwrócić się do Duńskiego Urzędu ds. Konkurencji, a brytyjskie przedsiębiorstwa powinny zwrócić się do Wydziału Polityki Zamówień Publicznych OGC.

W celu oceny sprawy, punkt kontaktowy PPN będzie wymagał następujących informacji:

1. Nazwy, adresu, numeru telefonu, oraz adresu e-mail skarżącego przedsiębiorstwa, oraz osoby kontaktowej.
 2. Czy powód chce pozostać anonimowym przed Zamawiającym?
 3. Szczegóły domniemanego naruszenia unijnych zasad dot. zamówień.
 4. Jeśli wszczęta została procedura udzielania zamówienia:
 - Data podania do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu procedury udzielania zamówienia (najlepiej z kopią lub numerem referencyjnym opublikowanego ogłoszenia o zamówieniu).
 - Jak bardzo zaawansowane jest postępowanie o udzielenie zamówienia?
 - a. termin złożenia ofert?
 - b. czy umowa została zawarta?
 - Szacunkowa wartość zamówienia.
- Jeśli procedura udzielania zamówienia jeszcze się nie rozpoczęła:
- wszelkie dostępne informacje o zamówieniu.
 - szacunkowa wartość zamówienia.
5. Nazwa Zamawiającego
 6. Nazwa i adres innych zainteresowanych wykonawców/ organizacji

Wielu wykonawców woli pozostać anonimowymi z powodu obawy o popsucie relacji z zamawiającym. Mimo że punkty kontaktowe PPN zapewniają anonimowość wykonawcom, to nadal jest możliwe, że zamawiający odgadnie, kto zwrócił do PPN.

PPN posługuje się nieformalną i przyjazną metodą rozwiązywania sporów, zgodnie z zasadą: „no blame, no shame”. Zapytania i dyskusje poprzez PPN nie prowadzą do popsucia dobrych relacji. Działania PPN są dyskretne, mają na celu wyjaśnienie nieporozumień, przy jednoczesnym uniknięciu narażania zarówno skarżących jak i zamawiających na trudne sytuacje. Zadaniem PPN jest w pierwszej kolejności wyjaśnianie stosowanych procedur i praktyk, a dopiero potem, jeśli jest taka konieczność, nieformalnie rozwiązywanie problemów wynikających z naruszenia zasad unijnych.

Jak PPN postępuje ze skargami

Gdy wykonawca sygnalizuje problem, podając jednocześnie wymagane informacje, punkt kontaktowy PPN w jego kraju analizuje sprawę tak szybko jak to możliwe.

W niektórych przypadkach, punkt kontaktowy PPN może dojść do wniosku, że w danym przypadku nie doszło do naruszenia zasad zamówień publicznych. W takim wypadku wyjaśnia wykonawcy, dlaczego niewskazane jest dalsze podejmowanie kroków w sprawie. Jeśli natomiast istnieją podstawy, aby przypuszczać, że zasady zamówień publicznych zostały naruszone, punkt kontaktowy PPN zwraca się do swojego odpowiednika za granicą, wysyłając swoją ocenę sprawy i prosząc o jej zbadanie. Jeśli okaże się, że skarga jest uzasadniona, odpowiednik PPN podejmie starania w celu zapewnienia, że procedura zamówień zostanie skorygowana w sposób pozwalający wszystkim przedsiębiorstwom na konkurowanie na równych zasadach.

Kontakt jest szybki i nieformalny, zwykle przez telefon oraz e-mail. Problemy mogą być rozwiązane poprzez dialog, w wielu przypadkach szybciej i w sposób bardziej elastyczny niż w przypadku tradycyjnych, charakteryzujących się obszerną korespondencją, metod postępowania w takich sprawach. PPN miała już do czynienia z szeregiem spraw, w przypadku których często okazywało się możliwe szybkie skorygowanie procedur w sposób zapewniający uczciwe traktowanie zagranicznych dostawców.

Jeśli PPN nie zdoła znaleźć satysfakcjonującego rozwiązania, wykonawcy mogą zdecydować się na wniesienie skargi do sądu w kraju, którego to dotyczy, lub wnieść sprawę bezpośrednio do Komisji Europejskiej. Punkty kontaktowe PPN doradzą odnośnie tych procedur, lecz nie są w stanie zapewnić wsparcia prawnego w takich przypadkach. Przedsiębiorstwa muszą same zadbać o tego rodzaju wsparcie.

Historia PPN

Sieć Kontaktowa ds. Zamówień Publicznych (PPN) powstała z inicjatywy duńskiego Urzędu ds. Konkurencji w 2003r. w następstwie bardzo pozytywnych rezultatów trzyletniego projektu pilotażowego. Projekt ma teraz charakter trwały. Potwierdzeniem sukcesu tej inicjatywy jest wzrost liczby uczestników do 25 krajów członkowskich UE, wszystkich krajów kandydujących, jak również krajów EOG oraz Szwajcarii.

Sieć ma dwie podstawowe funkcje:

- zapewnić praktyczną pomoc poszczególnym przedsiębiorstwom w obliczu barier w procedurach zamówień publicznych za granicą.
- umożliwić krajom wymianę doświadczeń oraz najlepszych praktyk w zamówieniach publicznych.

Członkowie PPN zatwierdzili prosty zestaw wskazówek dot. procesu współpracy. Cała procedura jest praktyczna i skuteczna, tania, nieformalna, pozwala zaoszczędzić czas i uniknąć zbędnych formalności. Sieć kontaktowa funkcjonuje w stopniu możliwie najmniej zbiurokratyzowanym.

Punkty kontaktowe PPN zbierają się raz do roku na konferencji. Dialog odbywa się również przez Internet lub w małych grupach roboczych dot. szczególnych zagadnień. Większość punktów kontaktowych PPN pracowała z sobą przez wiele lat i dobrze się zna. Krajowe punkty kontaktowe PPN zostały wyszczególnione na odrębnej stronie.

Dalsze informacje związane z PPN oraz skargami dot. procedur zamówień publicznych

Strona internetowa Komisji Europejskiej poświęcona zamówieniom publicznym - www.simap.eu.int
Zawiera wszystkie istotne informacje związane z zamówieniami publicznymi w Unii Europejskiej, łącznie z informacjami na temat Sieci Kontaktowej dot. Zamówień Publicznych (PPN) oraz systemu SOLVIT.

Pełną listę punktów kontaktowych PPN we wszystkich krajach członkowskich można znaleźć na stronie:
http://www.minefi.gouv.fr/daj/marches_publics/ppn/ppn-anglais/06_contact_points_3.pdf